

Egyszerre nyult égnek, vagy jobbra-baira — amint épen kellett — a 10,000 izmos kar és egyszerre dobbantak le a lábak, hogy szinte rengett a föld!

A szabadgyakorlatok megkezdése előtt az ifjuság Harrach karnagy vezetése mellett a Himnuszt énekelte el. Tömören, lelkesen hangzott föl az ének körülkelül 2000 ifju ajkáról.

Erre háromszoros éljen következett a királyra, valamint a szabadgyakorlatok befejezése után is.

Ezután következtek a szertornázás és az egyes intézetek által szabadon választott szabadgyakorlatok kézi szerekkel s a katonai rendgyakorlatok.

A király ekkor Wlassics és Fejérváry miniszterek s többek kíséretében a tornászó ifjak közé ment s nagy érdeklődéssel nézte az egyes intézetek növendékeinek ügyes produkcióit a nyújtón, kórláton bakon stb. és több tornatanárt s tanulókat szőlített meg. A tanulók persze igyekeztek kitenni magukért és ugyancsak bravuroskodtak. A szabadon választott gyakorlatok után következtek az egyes versenyek.

Futás. Az V—VI. osztály számára. (150 m.) Három csoportban futottak összesen 23-an. Az első csoport győztese: Oesterreicher Gyula (Bp. V. ker. főreáliskola.) A második csoport győztese: Riesz József (besztercebányai főgymn.) A harmadik csoport győztese: Müller Vilmos (Bp. V. ker. főreáliskola.) Ezek arany érmekeket kapnak.

Súlydobás. VII—VIII. oszt. Két csoportban résztvettek 19-en. Az első csoport győztese: Czímkeczky János (Igló.) A második csoport győztese: Frommeyer István (körmöcbányai főreáliskola.)

Magasugrás ruddal. VII—VIII. oszt. Verseny két csoportban 13-an. E verseny eldöntetlen maradt.

Ezután az ifjuság ismét oszlopokba állt föl s ismét elénekelték a Himnuszt.

A szünni nem akaró éljenzés elhangzása után a király még Harrach karnagyot is bemutatattatá magának.

Ruganyos léptekkel, a mint jött, a fáradság minden jele nélkül, delegeen vonult el az ifjuság ismét a király előtt, a ki bevárta az utolsó csapat távozását s azután Wlassics miniszterhez még így szól:

«Valóban páratlanul szép látványos fölvonulás volt. A fiuk nagyon jól tartották magukat. Igen megvagyok elégedve» — a várba hajtattott.

A torna ünnepély folytatását, a díjak kiosztását, továbbá a jun. 5-iki korona ünnepéről szóló leírást lapunk jövő számában közöljük. A rendkívüli anyaghalmaz miatt szorultak ki e számból az állandó Irodalom és Fejtörő rovatok is. Mindezeket pótolni fogjuk.

VEGYESEK.

Kedvezményes jegyek. A kiállítás területén levő Aquarium megtekintését melegen ajánljuk a tanulóifjuság figyelmébe annál is inkább, mivel a belépő jegy ára tanulóknak csak 15 krajczár.

Főuri magántanulók. Esterházy Miklós Möricz gróf csákvári földes ur fiai, lapunk kedves előfizetői, — kitűnő sikerrel tették le május 29-én és 30-án a győri gymnasiumban magántanulói vizsgáikat. Möricz az V. osztályról, Alajos a III. osztályról vizsgázott. Írásbeli vizsgálatuk máj. 28, 29. és 30-án, szóbeli pedig 30-án délután volt. A szép eredményhez gratulálunk.

A pécsi r. kath. főgymnasium ifjusága f. é. május hó 28-án d. u. 5 órakor az országos tornaverseny alkalmával Budapestre utazó szegény sorsu tanulók segélyezése végett, ének szavaltat és zeneelőadást rendezett, melynek műsora a következő volt: Király himnusz. Irta Brázay Zoltán, előadja a főgymnasiumi ének és zenekar. Magyar nyelv. Abrányi Emittől, szavalja Szuly Aladár, maturandus. Jubileumi nyitány. C. M. Webertől, előadja a főgymnasiumi zenekar. A tavasz. Olasz népdal. — Hegyeten egy kányafa. Orosz népdal. — Katona temetés. Svéd ének. — A vadász. Német népdal: Énekelte a főgymn. énekkar. Schumann: Abránd. Előadja a főgymn. zenekar. Beriot. Concerto VII. Op. 76. Hegedűn játsza Kossutányi István V. o. t. Zongorán kíséri Buday Dezső VII. o. t. A kaczor-király. Irta Pósa Lajos, szavalja Baltha Béla, II. o. t. Primula veris. Mendelssohntól, énekelte a főgymn. énekkar. Gillet: Loin du bal, intermezzo. Előadja a főgymn. zenekar. Rákóczy Sámuel. (1664). — Somogyi gyalog insurgens dala (1808). — Tiszán innen tárogató (1809): Előadta a főgymn. énekkar. A volapük. Vig monolog Gabányitól szavalta Nikolics Benedek, maturandus. Magyar népdalok. Énekelte a főgymn. énekkar. Torna induló. Irta Goll, előadta a főgymn. ének és zenekar.

TANULÓK LAPJA

A KÖZÉPISKOLAI IFJUSÁG SZÁMÁRA.

Előfizetési árak:		SZERKESZTI:	SZERKESZTŐSÉG:
Egész évre	4 frt.	Dr. RUPP KORNÉL	Budapest, IX., Soroksári-uteza 31.
Fél évre	2 frt.	főgymnasiumi tanár.	KIADÓHIVATAL:
Negyed évre	1 frt.		Budapest, VI., Teréz-körut 23. sz.
Megjelenik minden vasárnap.		Kiadja a „Kosmos” müintézet, kő- és könyvnyomda és hírlapkiadó res. zvtárs.	HIRDETÉSEK
			felvételnek és jutányosan számmittatnak

A magyar szent korona.

A millennáris tavasz a legszebb virágokat fakasztja, az aranyos napsugár meggyújtja a szívekben a honszeretet és lelkesedés tüzét és egy szózat kél az ajkakon: «Éljen az ezredéves hon!»

A nemzet örömmámorban uszik, a harangok kongása imára szólít, hálaimára hívja fel a nemzetet, hogy imába foglalja mindazokat, kik a nemzetnek hazát adtak, kik a nemzetet megvédelmezték, nagygyá és hatalmassá tették. Imát rebeg a milliók ajka mindazokért, a kik vitézséggel és szellemükkel fölépítették azt a nagy épületet, melynek magyar nemzeti állam a neve . . .

Fényes millennáris ünnepéiünk sorozatának eljutottunk egyik legmagasztosabb pontjához: e hó 5-én délelőtt kilencz órakor vitték a szent koronát és koronázási jelvényeket nagy pompával Mátyás templomába és kitették az oltáron három napi közszemlére.

És a magyar nép koronájához özönlik, szertvévén, csodálván, hívén benne.

Nem üres czeremónia a magyar szent koronának ünnepélyes kitétele. Mert a magyar szent korona nem élettelen tárgy, nem csupán drágakövek és nemes érczek foglalatlja. A magyar szent korona nagy jelentőségű közjogi fogalom, mely nemcsak a törvények szentesítésére, a vérünkkel és vagyonunkkal való rendelkezésre jogosítja fel, de törvényeink és szívünk érzelmei szerint szentté és sérthetlenné teszi annak fölkezt személyét, kinek a fejére azt a nemzet fölteszi.

A magyar szent korona ősi jelkép: ősi jelképe hosszú évszázadok lezajlott korán által mindvégig a király és a nemzet között megosztott hatalomnak; megbeesülhetetlen biztosítéka, szent és drága záloga őseink legföltet-

tebb kincsének, a mi legbecsesebb örökségünknek: a magyar alkotmányunk; védbástyája a nemzet jogainak, villámhárítója szabadságunk megsértésének; erkölcsi fegyver kezeinkben nemzeti szuverenitásunk védelmére az abszolút hatalom ellen; ősi várunk, alkotmányos hatalmunk biztos oltalma és büszke jele.

Oly nagy a közjogi jelentősége a magyar szent koronának, hogy nálunk a királykoronázás nemcsak fényes ünnepélyes szertartás — mint más nemzeteknél — hanem szükséges kiegészítése az alkotmányunk, lényeges kellék a királyi jogok gyakorlására; mert az ősi magyar szent koronával meg nem koronázott király hatalmi jogosítványai magyar államjogi szankezió nélkül valók; hatalmának teljes és törvényes mértékben való gyakorlására a törvényesen végbe ment koronázás szükséges; a koronázatlan király törvényeket nem szentesíthet, kiváltságokat nem adhat. Maga az alapeszme, mely a magyar szent koronához, illetve a királynak az az által való koronázásához van kötve, egyetlen a népek életében. Nem az ország nagyjai esküsznek a koronázás ünnepén hűséget a fölkezt királynak, mint más országokban: a magyar koronázási ünnepélyen a király ígér esküjével hűséget a nemzetnek, a király tesz fogadást, hogy az ország alkotmányát, törvényeit tiszteletben tartja, megőrzi, megoltalmazza.

Ezért a magyar király és magyar nemzet külön-külön és együttes hatalmának, a mi állami egységünknek s alkotmányos jogainak szimbóluma a magyar szent korona. Ezért nem közönséges érzés kell, hogy elfogja a magyar honfit, midőn ezt az aranyból vert, drágakövekkel behintett szimbolumot a koronázási templom oltárán három napon át kitéve látja.

Mily régi, milyen tiszta, milyen ép: ezt megőriztük. Ma oly fényes a ragyogása, mint régen, a java időkben és a szentségben való hit — hiába romlott a világ, hiába fogyott meg a hitre való képesség — még mélyebb lett, még igazabb és általánosabb.

E szent korona nekünk büszkeségünk és

biztosságunk; régisége és állandósága annak, hogy messze-messze a jövőben szent István birodalmát megőrzik utódai, akik azt fejeikre teszik, valamint mostani apostoli királyunk megőrzése és a mint mi nem hagytuk és nem hagyandjuk soká, véghetetlen időkig.

M. V.

MIAMIS KIRÁLY.

Irta: WALDEN EDMUND.

A nap hátralevő részét itt töltötték és másnap ujult erővel mentek tovább.

Kieveztek a tó partjára és az erdőségeken át akartak hazamenni; Nikunthas ajánkozott kalauznak és Sir Richard, jóllehet egyenesen Stacket-Harbourba szeretett volna menni, követte őket.

Eddig semmi bajuk nem történt az uton; az erdők, melyeken áthaladtak, oly üresek voltak, mintha csak ember sem lett volna azokban soha. Azonban nehezítette útjukat a sok mocsár, melylyel lépten-nyomon találkoztak s ezek elkerülése végett sok kerülőt kellett tenniük.

Hosszu hallgatás után így szólt John: — Richard ön szomorú?

— Igen, nagyon szomorú vagyok.

— Talán ez a kellemetlen út bántja önt?

— Korántsem. Más körülmények között fel sem vettem volna az egészséget. Nagyon lesújtott bátyám halála, azé az áldott jó emberé, de méginkább unokatestvérem gonoszága, a kiről pedig oly bőkezűen akartam gondoskodni.

— Bizony szomorú dolog, — volt Burns válasza, — ha valaki olyan mélyre süllyed. De nem örvendetes dolog-e mégis, hogy ön viszonyerte szabadságát.

— Mindenesetre, köszönettel is tartozom ezért Istennek; de nem tudom elnyomni fájdalommat s borzadalommal gondolok unokatestvérem üzelmeire.

— Istentől elrugaszkodott gonosz ficzkó az ön rokona, Sir Richard; megkeserül, ha kezeim közé kerül. — Majd így folytatta: — Már szeretném, ha kiérnénk egyszer ebből az átkozott erdőségből, hogy ismét hajóra mehessék; czudarul meguntam ezt a mászkálást, hegyen-völgyön árkon-bokron keresztül. Nem való ez becsületes keresztény embereknek; a tengeren sokkal jobban és szabadabban érzik ezek magukat.

John elnevette magát Bob szavaira és a másik kettő is mosolygott.

— No-no, Bob, volt szerencsénk látni a dühöngő Ontariót; örültünk, hogy megszáadtunk.

— John Master, — válaszolt Bob, nincs szebb látvány annál, mintha a délnyugoti szél felkorbácsolja a vizet, ha a hajó minden részében inog.

Hyenkor csak erős kéz kell a kormányhoz és erősebben dobog a szív az ily harcban; csak örülni lehet az ily természeti szépségeknek. Ne hozza elő John a maga sötét erdeit, a hol csigamódra kell az embernek másznia; hol mocsárra akad az ember, hol áthatlan sűrűre, hol meg a sötétségtől nem lehet előrehatolni. A manó vigye el, John ezt a sok erdőt.

— Ne kicsinyelje, Bob, az erdőket; ezek epp úgy magukon viselik az isteni mindenhatóság bélyegét, mint a végtelen tengerek; én az erdőben, te a vizen nőttél fel s mint te, úgy én is kora ifjuságomból fogva szent áhitattal csudáltam a végtelen rengetegeket.

— Jól van, Master, elhiszem; de az a rossz, hogy napokon át sem lehet kijutni belőlük.

Hangos nevetéssel felelték Bobnak.

Ezen semmi nevetni való nincs, — morogta Bob. — Tudom elmenne a ti kedvetek is, ha velem együtt két mázsát kellene czipelnetek és azután minden perczen lebukni az ágak miatt. Meguntam már ezt a sok szaladgálást; nem biztos az ember, nem teríti-e le valami ravasz indián a bokorból.

— Csak tűrjön, Bob, majd kiérünk az erdőből.

— Jobb is, mert különben itt fognak eltemetni; már sokáig nem bírom.

— Csak tűrünk kell. És a mi a vörösbőrűeket illeti, nem biztos, hogy irokezekre akadunk, hisz találkozhatunk barátságos törzsekkel is a vidéken.

— Biztos lehet abban, hogy itt van ez a csöcselék; a hol a francziák garázdálkodnak, oda fut össze minden szemét nép.

— Itt az Isten védő keze alatt állunk, mint a dühöngő Ontarion, — mondá ünnepélyes komolysággal az öreg puritán, ő, a ki megvédett minket a háborgó vizen, ki fog vezetni innen az erdőből is.

Erre a társaság megint elhallgatott.

Végre John e szavakkal törte meg a hallgatást:

— Atyám, én elmegyek kissé a patak mentében, megnézem, keletre vagy pedig nyugotra folyik-e, hogy így tájékozhasssuk magunkat, távolodtunk-e az Ontariótól, vagy pedig közelebb jutottunk hozzá.

— Menj John, Isten nevében. Elég jártas vagy ebben, csak légy óvatos.

— Én is Önnel tartanék, John, — mondá Bob, — de igen nehéz vagyok; nem nekem való ez a sok szaladgálás.

— Csak pihenjen, hisz még eleget szaladhat, míg haza érünk; jó messze van még.

John vállára vetette puskáját, még egyszer intett atyjának és avval eltűnt a bokrok között.

John, a ki kora gyermekségétől fogva sokat fordult meg az erdőben, ügyes vadász volt, szeme, füle oly jó volt, akárcsak az őserdők fiaié, az indiánoké. Az indiánoktól való félelem csak fokozta az ifju óvatosságát. Az ő birtokukra csak ritkán tévedtek indiánok s akkor is, csak béke idején; John a vörösbőrűek ravasz, kegyetlen harezmodorát tehát csak könyvekből ismerte.

Csendesen, zajtalanul haladt a bokrok között; átkutatott minden cserjét, mint ez a vadászaton szokás.

Már néhány mértföldnyire ment, midőn végre odaért a patak torkolatához; egy szélesebb, nyugatra folyó vízbe ömlött.

John nem igen ismerte a déli Ontario környékét, csak annyit tudott, hogy az ország belsejében sok a tó, melyekből északra, tehát az Ontario felé, sok folyó ömlik ki. Ha tehát nyégatnak tartott ez a folyó, akkor bizonyosan valamelyik tóba ömlött.

Egy darabig ment a folyó mentében. Körülbelül száz lépésnyire volt, midőn egy mókust látott; vihogva szaladt fel egy fára. John tudta, hogy ember vagy állat zavarta fel a mókust, azért levette válláról puskáját és lövésre tartotta. Vizsga szemeket vetett a bokrokra, melyekből csakhamar előtűnt egy bemázolt képű indián, a kit ép úgy meglepett a váratlan találkozás, mint Johnt.

John tudta, hogy itt a vidéken laktak olyan törzsek is, a melyek barátságos viszonyban állottak az angolokkal; minthogy nem tudia, vajjon baráttal vagy ellenséggel van-e dolga, óvatosnak kellett lennie.

Az indián magastermetű, erőteljes férfiú volt, mely lepetve nézte az ifju Johnt, a kinek fiatalsága tapasztalatlanságra vallott.

— Eltévedtél, fiatal harcász? — kérdé rosszul kiejtett angolsággal. — Jó barát, fogjunk kezet, — a mire egész gondtalanul közeledett az ifjuhoz.

De John tudta, hogy indiánnal, különösen háhorus világban csinyján kell elbánni.

— Ha barátja vagy az angoloknak, micsoda törzshöz tartozol?

— Az onondagokhoz, jó barát vagyok.

John tudta, hogy az angolok részén volt ez a törzs, mindamellett nem tudott bizni az indiában.

Talán a feketére s vörösre bemázolt arc volt oly visszataszító az ifjura.

Annyit észrevett, hogy az indián teljes hadi díszben volt.

— Oh, ha onondaga vagy, akkor jó barátok vagyunk.

— Igen, jó barátok, — mondá a vörösbőrű.

— Fiatal barátom bizonyára nem egyedül van itt; hol vannak társai?

— Feljebb az erdőben, egy patak mentében vannak; én csak az imént jöttem el tőlük, hogy kissé vadászszak.

— Tehát csak vadász, barátom, de azért bizonyára tudja, hogy az angolok s francziák között kiütt a háború?

— Igen, tudom.

— Jó. Vadászson csak itt az én fiatal barátom; az erdő tele van onondagokkal, irokez nem jön ide, vagy talán látott ilyeneket az én barátom?

— Sem azokat, sem ezeket nem láttam, — válaszolt John őszintén, — te vagy az első vörösbőrű, a kivel itt találkozom.

— Jó. Egész bátran vadászhat itt az én fiatal testvérem. Elmegy az onondagák falujába is?

— Nem tudom, mit fog határozni főnökünk, — mondá John óvatosan.

— Az angolokat szívesen látják az onondagok.

Az indián vállára vetette puskáját s távozás előtt kezet szorított az ifjuval.

(Folytatása következik.)

Segíts magadon és megsegít az Isten.

— A Tanulók Lapja számára írta: *Teveli Mihály.* —

— Hol van Kolompás? Melyik az a kabát? Amott van, kérem, tisztítja épen a jeget. Lám, Czankó is mellette áll épen.

Az igazgató és Kóró Péter bementek a melegedő szobába, onnét Kolompásék kis szobácskájába.

Nem volt abban a szobában egyetlen butor-darabka sem, ha csak azt az egy seprőt nem számítjuk a butorok közé. Valamint nem mehetett butorszamba az a kabát sem, mely egy szögön lógott s melyben Kóró azonnal ráismert a maga kabátjára, arra a bekecsre, mely az imént még Kolomposon volt.

— Ez az, igazgató ur! Ilyen fehér szőrös-bélése nincs az iskolában senkinek.

— Hívja be hamar Czankót, mondá az igazgató. Míg Kóró Czankóért ment, sűrűre összehúzódtak az igazgató homlokán a ráncok. Látszott rajta, hogy nagyon bántotta ez az eset, hogy az ő iskolájában tolvajok is vannak. Mert a kabátot minden valószínűséggel csak diák lophatta el akkor, mikor Kóró az iskolában felejtette délelőtt; mert hiszen a szolgák égre-földre esküdöztek, hogy nem ők követték el a lopást.

Czankó belépett. Szinte megijedt az igazgató a halálsápadt arcától.

— Ne féljen no, hiszen csak azért hívtam be, hogy mondja meg, vajjon ismeri-e ezt a kabátot?

— Ismerem.

— Kié?

— Kóróé.

— Menjen szépen koresolyáznai, csak ezt akartam tudni, mondá az igazgató. De már csak ezt mondta nyugodtan. Azután haragra gerjedve kisetett a melegedő szobába, kinyitotta a fél ablakot s kikiáltotta:

— Kolompás, jöjjön be azonnal!

Kolompás összerézzen az igazgató szavára. Ilyen keményen még sohasem beszélt, bár már sokszor utasította rendre és figyelmeztette egyre-másra Csengőy, mint a koresolyázó egyesület elnöke.

— Honnét kapta azt a kabátot? Rivalt rá Kolomposra, mikor az belépett a melegedő szobába, hol éppen akkor senki sem tartózkodott.

— Régóta van ez már nekem. A Szt. Mihály napon vásáron vettem egyszer.

— Nem igaz, felelt az igazgató erélyesen. A deákok rá ismernek erre a bekecsre. Ez Kóróé. Hívja csak be Czankó Pistát, szólj

oda Kórónak. Ezt a kabátot a VIII. osztályból lopták el. Kitől kapta? Ki adta magának?

— Kérem szépen, hebegett Kolompás, én n . . . e . . . m a . . . kar . . . tam.

Tovább nem hebegett, mert mikor Kóró azt jelentette, hogy Czankó elhagyta már a jégpályát, mindent bevallott. Elmondta az egész dolgot attól az estétől kezdve, mikor Dombhátiék házában találta Gyurkót a kis pásztorfiút.

— Rájok ijesztettem ott, mert úgy láttam, hogy nem valami jóban török a fejüket. Gondoltam magamban, majd adok én nektek! S esakugyan, bevallotta Czankó Pista, hogy hát ne szóljak semmit. Én meg hát nem szóltam semmit.

— Es mit vallott be?

— Csak azt mondta, hogy ne szóljak semmit.

Egyszer aztán hozta ezt a kabátot, hogy vegyem meg. De nekem nem volt egy fitinygem sem, aztán úgy adta oda hozomra.

— Kolompás, Kolompás, figyelmeztette az igazgató a jég pálya örét jobb keze ujjával, igazat mondjon, különben baj lesz. Kórót pedig, a kinek arca mindenféle színeket játszott, kiküldte.

— Hát'iszen, válaszolt Kolompás, igazat mondok. Valószínűleg ezek a diák urfiak csinálták a skandalumot ott fűnt a barlangban avval a zászlóval

— Adja oda azt a kabátot, Kórónak s menjen a dolgára, szólj az igazgató izgatottan és fogván kalapját eltávozott.

* * *

Másnap délelőtt az egész reáliskola forrongásban volt, a tanárok ep úgy mint a tanulók. Vajmi keveset ért a tanítás akkor, mert a fiuknak egytől-egyig azon járt az esze, hogy kit fognak kicsapni.

Azon tanakodtak a tízpercnyi szünetek alatt, hogy vajjon a zászlóégetésnél ott volt-e Kóró Péter, VIII. oszt. tanuló is, hogy a kabátlopásban ki a vétkes. Sehogy sem fért a fejükbe, hogy az a magyar érzelmű Kóró meg Dombháti is részt vettek légyen a haza ellenes tüntetésben, s hogy a becsületes, egyenes lelkű Dombháti Béla, a kit talán mindenki egyaránt szeretett, hogy ez kabátlopásra vetemedjék.

A tanárok is bár még semmit sem tudtak hivatalosan, élénken megvitatták a dolgot egymás között. Mindegyiknek az volt a meggyőződése, hogy ha igazaknak bizonyulnak ezek a

dolgok, akkor erélyes fellépésre van szükség, nehogy egypár rossz fiu az egész ifjuság erkölcsseit megmetelyezze.

Tizenegy óraker hazamehettek a tanulók, egy órát elengedtek nekik a tanárok. Biztosra vették immár, hogy komoly a dolog, különösen mikor meghallották, hogy Dombháti Bélát meg három lakótársát és Kóró Pétert ott marasztalták a folyósón.

Sejtelmök igaznak bizonyult.

Csengőy igazgató értekezletre hívta össze a tanári testületet s most, minthogy sürgős fegyelmi ügyről van szó, kivételesen délelőtt tartották meg a tanácskozást. Még soha ilyen mély csendben nem nyitotta meg az elülülő igazgató az értekezletet. Az egész testület sötétben, komoran nézett maga elé, mert ilyen hallatlan dolgok még nem történtek mióta az iskola fennáll.

Az igazgató előadta az ügyet, úgy, a hogy a fiuk bevallották előtte. Mert mindent bevallottak. Október 6-án — mond az igazgató — mig mi itt a 13 aradi vértanu emlékünnepezt ültük, három tanuló, névszerint Czankó Pista, Purjecz János VI. oszt. tanulók és Purjecz Bohuszláv V. oszt. tanuló felmentek a szabad kutatás bányához s ellenére annak, hogy a derék Kóró Péter óva intette őket a tett elkövetésétől, este 8 és 9 óra közt elégettek egy piros-fehér-zöld szövetsdarabot, melyet egy bot végére erősítettek volt. Magyar nemzeti zászlót jelképezett ez. Czankó vallomása szerint azt akarták ezzel kinyilatkoztatni, hogy az a 13 aradi hős nem vértanu, hanem: lázadó. Mert ők hallották otthon, hogy a magyarok elnyomják itt a tótokat.

Az egész testület meg volt rémülve ilyen szavak hallatára. De csak akkor tört ki igazán a kellemetlen meglepetés moraja, mikor az igazgató Dombháti Béla nevét említé:

Egy pásztorfiu, folytató az igazgató, tanuja volt az egésznek. Hogy ezt elhallgattasák, Dombháti Béla, a ki ugyan nem vett részt a tüntetésben, de be volt avatva mindenbe, a mint mind a hárman állítják, lakásába hívta ezt a pásztorfiút, a kit szintén kihagattam, etették, itatták a mennyi csak bele fért. Történt pedig, hogy egy éjjeli ór, Kolompás, megleste őket akkor este Dombhátiéknál. Ez is megtudott mindent. Czankó, a leggonoszabb valamennyi között, erre fogta magát, ellopta Kóró Péter bekecsét, leszedte róla a zsinórzatot és odaajándékozta Kolompásnak. És ez is

hallgatott. De tegnap a jégpályán ez is bevallott mindent.

Úram fejezte be az igazgató szavait, ez a tényállás, határozzanak.

Es tanácskoztak sokáig, kellően megfontolva a súlyos vétséget minden oldaláról. Keresték az indító okot, mely a fiukat ilyen tettekre birták. Ugy látszott mindnyájoknak, hogy a házi nevelés rossz, hogy a hazaellenes eszméket az anyatejjel együtt szivták be magukba.

Az igazgató ajánlatára beszólították a fiukat egyenkint, hogy szemtől-szembe álljanak velök, hogy a tanári testület minden tagjának legyen alkalma érzés- és gondolkodás módjáról meggyőződniök.

Czankót hívták be először. Mindent bevallott,

nem tagadta pánszláv érzelmeit sem. Dombháti Béláról azt állítá, hogy az is be volt avatva a a dologba. Purjecz János és Bohuszláv sem tagadtak, teljes beismerésben voltak, Béláról ők is úgy nyilatkoztak, mint Czankó. Végre bejött reszkető lépésekkel Dombháti Béla. Sápadt arca, könybe lábadt szeme és remegő hangja azt a hatást keltették, mintha a bűnbánat ezer gyötrelmei mardosnak keblét. Zavarban felelt, néha csak másodszori kérdésre adott választ. Csak akkor kezdett kissé bátrabban beszélni, mikor az igazgató biztató jósággal szólította fel, hogy csak mondja el, a mit tud, hogy a testület megvan győződve arról, hogy ő csak a rossz társaságnak számalomra méltó áldozata.

(Folytatása következik.)

Az „Ember tragédiájá”-ról.

— A Tanulók Lapja pályázatán megdicsért pályamunka. —

Csak hogy, míg Ádám egyéniségében remekül egyesül a kor egyéne s az általános ember, addig Éva szüntelenül változik. Az ő alakja tökéletesen elűt Göthe Gretchentől: mert ez typos, ellenkezőleg Éva az általános, örök asszony. Mint mondtam, alakja nem állandó, mint Adámé, de azért mégis némi sajátos egységet mutat. Erre a következő okok jogosítanak föl: Midőn Ádám elhagyja a fáraói trónt, e szavakat intézi a rabnökként szereplő Évához:

Sejtem, hogy téged is
Tisztult alakban föl foglak találni.

A második nyom mely e feltevést igazolja, azon gyönyörű jelenet, midőn Éva a londoni közös sirból dicsőülten kiemelkedik s e szavakban tör ki:

Mit állsz, tátongó mélység, lábaimnál?
Ne hidd, hogy éjed engem eliaszt.
A por hull csak belé: e föld szülötte,
En glóriával álltál meg azt.
Szerelem, a költészet, ifjuság
Nemője tár utat örök honomba:
E földre csak mosolyom hoz gyönyört.
Ha napsugár gyanánt száll egy-egy arcra.

Luczifer.

Ismered-e Ádám.

Ah! Éva! Éva!

Említettük, hogy Ádám szereplésének és tetteinek rugója az önérzet. Hozátehetjük, hogy másodsorban a szerelem a nő lényé iránt, kit különböző alakokban Éva képvisel. S a nő minden utjában elválhatatlan kísérője, kivéve a lég ürében: de itt is ég a férfi keblében sejtelmes vágy az iránt, kinek bensejében nem képes nevet adni:

Oh Luczifer! aztán meg ő, meg ő,
El kelle tőlünk annak is maradni?

De Ádámhoz hasonlóan Évának is, jelenjen meg bármily különböző alakokban, küzdenie kell a koreszme ellen. Az érzelmes rabszolganő lelkében fölébred az abszolutizmus és az elnyomott egyetemes közti párhuzam vonása. Miltiades hitvese megátkozza a «kislelkű, rideg» népet, a ledér Juliának velejét hasogatja a dögveszesek sikoltása; a szende Izaurának zordon fogadalma nem engedi szeretni; a kaczér Keppler Borbála szívében is fölkél a szájalom érzete; a nemes hölgy a vérpádon sem hajol meg a plebejus forradalom előtt; a könnyelmű polgárleány fölmagasztosulva emelkedik ki a közös

sirból; a phalanster fiatal anyja szembeszáll gyermekéért a tudomány rideg képviselőjével. Ha pedig, mint a kor, a helyzet színvonalát osztó lény jelenik meg, Ádám megutálja, mint azt a forradalom dühöngő maenádjának és az eszkimó néemberének példája tanúsítja.

Az emberiség kétségbeesett vívódásait szorosan véve azonban nem éli át. Azért az ébredésnél Éva mit sem szól álmáról; őt nem háborgatják rémképek, mint férjét. Madách ezzel is azon eszmét akarja érvényre juttatni, mely szerint a nő szerepe a teremtésben szűkebb sorompók közé szorul; hivatása a férfi követése, a lét megédesítése, de a küzdés sem joga, sem osztályrésze.

Az utolsó színben bonyolódik ki a csomó. Ádám korlátlansága törő akarata itt hág a legmagasabb fokra. Visszariadván a borzalmas küzdelmeket ígérő jövőtől, el akarja magától dobní az életet, öngyilkos szándékozik lenni:

Daccolhatok még Isten, véled is!
Bár százszor mondja a sors eddig élj!
Kikaczagom s ha tetszik, hát nem élek!

S a következő pillanatban történik meg Ádám kiengesztelő bukása, mely tulajdonképen megváltás rá nézve, minthogy keserítő, zaklató tévelygéseiből az igazság kútjéhez téríti vissza. E bukás azonban nem megrázó, hanem kibékítő s annál megkapóbb, hogy e hatalmas férfi, ki kába, világrendstört reményét még a legtragikusabb kiábrándulásokra sem veszté el, ki magával Istennel mert dacolni, egyszerű erkölcsi érzékenyen török meg s Éva «édes titka» hallatára meghódol a mindenség ura előtt. A megrendített világrend helyreáll s az «Ember tragédiája» magas eszméje betelik.

Hátra van még Luczifer alakjának magyarázata. E eselszövő, gonosz elem gyöngébb alkotása Madácsnak. A «Faust» Mefisztója határozottan tökéletesebb. Az «Ember tragédiájának» rossz szelleme nem a Milton sántájának époszi szertelenségű, megragadó alakja, nem is oly imponáló mint azt tőle várnók. Már azért sem lehet ilyen, mert Ádám sokkal önállóbb, erélyesebb, mint Göthe Faustja, ki igazi Hamlet, telve refleksiókkal, ki magát teljesen átadja Mefisztónak. Ellenkezőleg Ádám csak mintegy társul veszi maga mellé Luczifert; ez követi, mint árnyék a testet, azonban inkább csak cziczeroné szerepet visz, jobbadán mutogat, mint működik.

(Folytatása következik.)

A hódoló diszmenet.

Az egész nemzet ujjongása és tapsa közt vonult végig a székes főváros utcáin a hódoló diszmenet, mely a magyar nemzet hűségét és lovagi erényeit mutatta be a királynak. Látására összesereglett az egész magyarság, az országnak nincs olyan zuga, melyből ne érkeztek volna érdeklődők. A főváros népéből pedig alig-alig maradt otthon valaki, sokan az éjszakát is ébren töltötték, hogy el ne mulasszák a ragyogó látványosságot.

Impozáns volt már a főváros első óráiban is. Reggel öt órakor valamennyi utca mozgott, valamennyi kapu csak úgy öntötte ki az embereket, hat órakor a fővonalon pedig csak úgy hullámozott a sokaság a menet uja felé. A Kerepesi-uton, Andrásy-uton tizezrek tódultak befelé, és ezt az emberáradatot két keresztbefutó folyam szelte át: a nagy köruton és a Károly-köruton meg a Váci-köruton igyekeztek. A tömegek nagy zöme Budára és az ujjongás háza környékére tódult. A kora reggeli órákban Buda felé gravitált inkább a nép, nyolcz óra után inkább a pesti utvonala s kilencz órára már ellepte a Lipót-körut, Váci-körut, Fürdő-utca, Dunapart gyalogjáróit, imitt amott, erősen szorongva, nem ritkán veszedelmes tolongásban szórakozva.

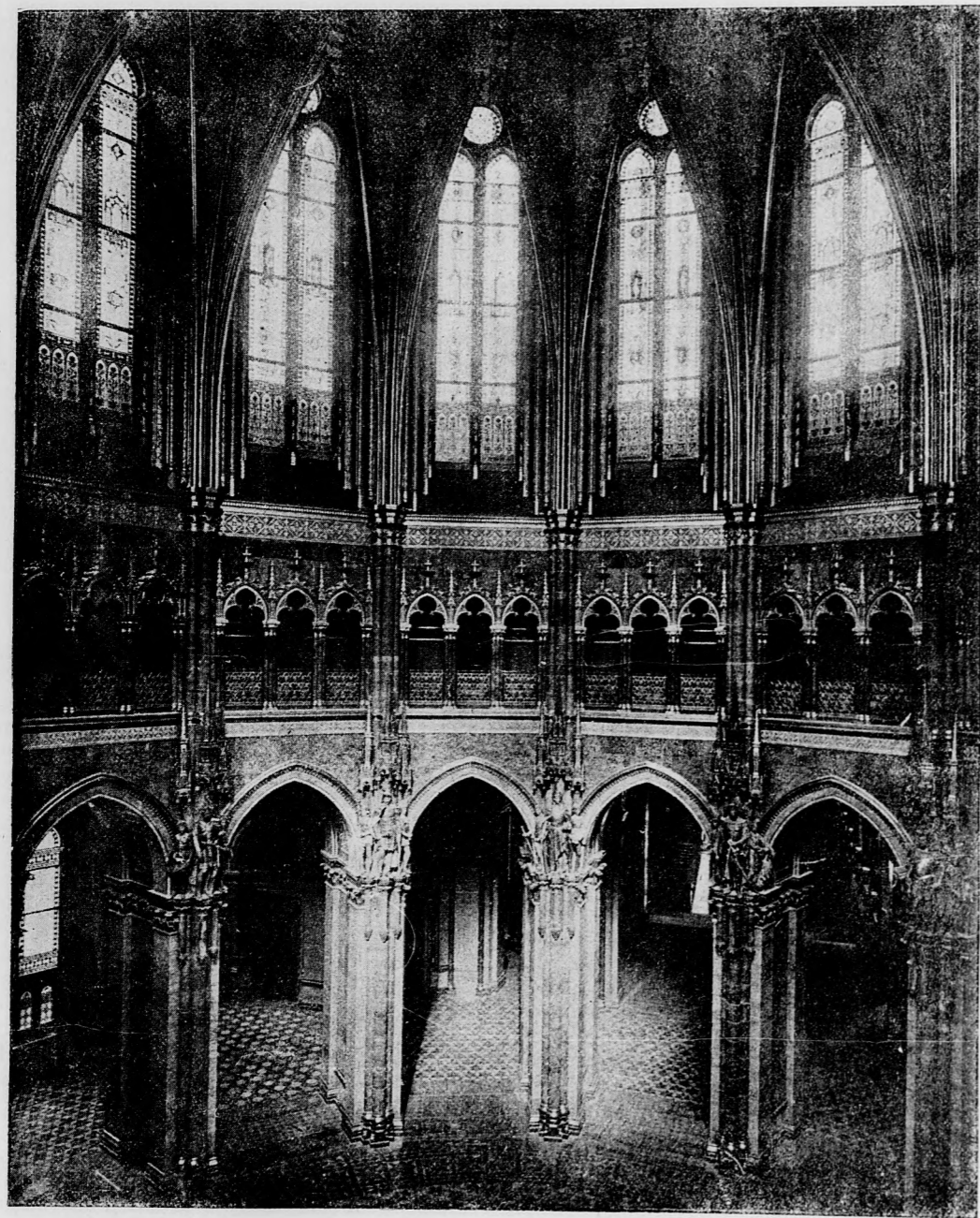
A menet legimpozánsabb része a banderium volt, melyet Perczel Dezső belügyminiszter vezetett; a miniszter után ott hozza az főváros zászlóját Csatári Lajos dr. Körülötte selyemben-báronyban Budapest főváros lovasai a város színeibe öltöztöztetett csatlósikkal. Abauj-Torna vármegye héttagu bandériuma három farkosba font fehér parókájukon csak a nagy medvebőr-süveg volt marczona, minden egyéb rajtok: a rózsaszínű atilla, a lekerekített cobolyprémmel szegett fraise színű doka olyan sima, olyan édes, mintha viselőik most jönnének a nagy királyné udvari báljáról. Alsó Fehér-megye lovagjai valamennyien zászlótartók voltak. A megye összes városainak eziméret vitték a király elé. Aradmegye és Aradváros banderiuma után, a melyben a Károlyi grófok egész kincses házat raktak magukra és lovukra, Árva küldöttsége jött, a melyet Bács-Bodrog megye kékelő serege váltott föl. A megye városai, Baja, Ujvidék és Zombor között lovagolt a szabadkai banderium Veres Bélával az élén. Szép volt az eleje is, az urak, de itt a polgárok vitték el a pálmát. Tizenhárom, úgy megülve a lovukat, mintha egybenöttek volna vele, sötétkék posztó dolmányokban, rókatorokkal szegett lobogó bársony

mentjükben büszkén fogadták az éljenést, Baranya és Pécs banderiuma után hozták a barsi inszurrekció zászlaját. Utánuk fehérsejtem atillákról szikrázott vissza a nap sugara, a banderisták tarsolyán ott ágaskodott a koronás oroszlán, Békés megye czimere. A bereg-megyeiek kezében volt az első kurucz zászló, a mely a majthényi sik óta most hódolt először. Besztercze-Naszód után, mialatt a bihariak jöttek Nagyváradal együtt — nagy ijedelem fogta el a közönség egyre sűrűbbé váló tömegét.

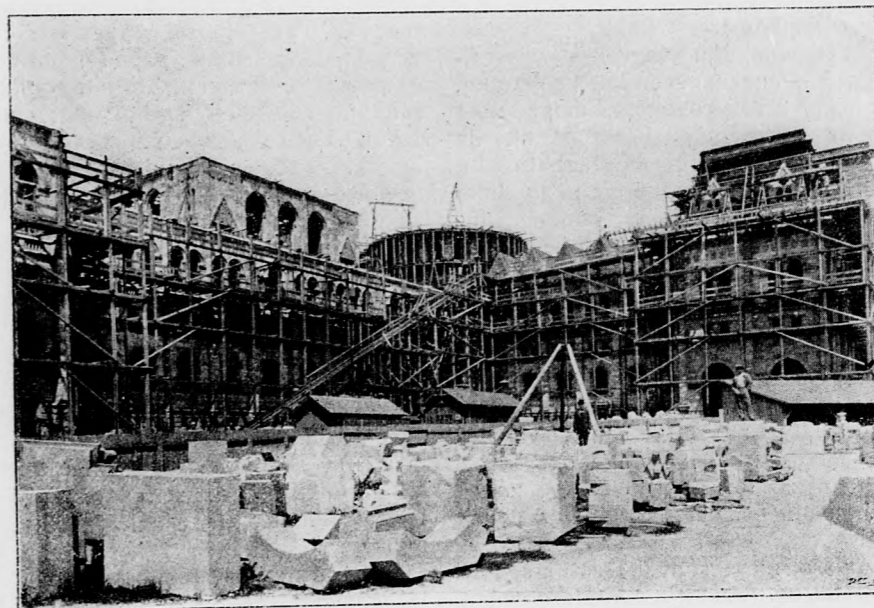
A második csatarenddel együtt jött rendezőjük, Szapáry György gróf is, a kinek lova a zajtól, fényességtől vagy mitől megvadult s roppant ugrásokkal rohant neki a közönségnek. A fiatal gróf, miután néhány hatalmas bokkert bravurosán kiült, végre leesett, s a gazdátlan paripa egyenesen a publikumnak vágatott, a mely rémülten menekült. Ettől a lö megijedt, megtorpant s a nyitva levő lovas uton száguldott el, a hol azonban csakhamar elfogták s hozták vissza. Szapáry gróf, kinek semmi baja sem történt, rögtön felült megint s lovagolt tovább a menettel.

Borsódmege foszlányos zászlaja után a brassai lovasoknál nyílt alkalma a közönségnek egy kis hazafias tüntetésre. Három banderista sötét-kék, nyusztrémes, ó-szász ruhában jelent meg, s a tömeg megéjenezte a száz atyafiakat. Csanád vármegyéből egy szakasz zöld-átillás Mária-Terézia-huszárjött föl. Előttük sisakos, páncélos levente paizon vitte a megye eziméret. Mintha a Hadik óbester lovasai elevenedtek volna meg, a kik hozták a megsarczott Berlinből a félkeztyüket a magyar udvarba. Csikvármegye, úgy látszik nem tudott megegyezni a diszruhán, lovagjainak fele kék mentében és vörös atillában, másik fele vörös mentében és kék atillában lovagolt. Lehet különben hogy ez eredeti ötlet volt, mely pompásan sikerült. Zászlójuk millenniumi lobogó volt, az idén himezték a csiki lányok. Csongrádmege daiáin fehér volt minden, kivéve az aransujtás helyét. Ők vezették be a megye városait, Hódmezővásárhelyt és Szeged gyönyörű banderiumát, a melyben a közönség figyelme megoszlott az elül lovagló urak selyemben, bársonyban gazdag, aranynyal ezüsttel terhes diszruhái s a lovas polgárorségnek a század elejéről való világoskék és sötétkék szakaszain.

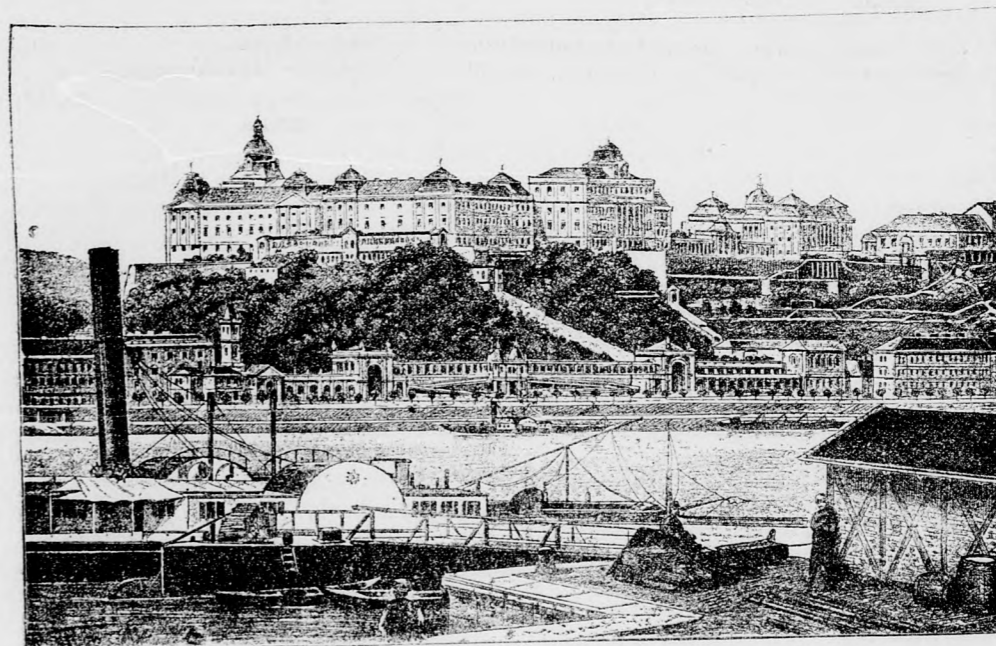
(Folytatása következik.)

Az új országház kupola csarnoka.

Az új országház építési munkálatai.

Az építendő új királyi paloták.

Levél egy kamaszhoz.*)

Kedves Jankóm!

Tizenhét esztendőös ifju vagy — vagy tizenhöz éves? — nekem szerelmes rokonom. Hál' Istennek elég távoli rokonom, hogy nem kell majdan az adósságaidal törödnöm, de sajna! nem elég közeli, hogy megrázhatnám a füledet. Pedig ha meg tehetném, nagy lelki megkönnyebbülésre szolgálna, ámbár tudom, hogy már a pusztá gondolat is fölláztatja lovagias érzületedet, a mely oly korán fejlődött ki nálad, mint a kis kacsá lábán az uszó hártya.

Ez a vágy, a füled után való vágy, tegnap szállott meg hirtelen, mikor az Andrásy-uton végig néztem a diáksereg fölvonulását. Kétszáz hián ötezer ifju, napsütött arcú, vékony lábikrájú és izmoskaru fiuserég, mely tarka dreszben, lobogó zászlók alatt, harsogó zenező mellett, hetkén és mégis megindultan vonult ősz királya elé. A kik az aszfalt széléről néztük őket, kissé elérzékenyültünk. Magyarország jövőjét láttuk. Az ifju bájtól ragyogó, az erőtől duzzadó, a tiszta tekintetű és mégis oly titokzatos jövőt. Mikor pedig a te városod ifjusága haladt el előttem, a te iskolád zászlója alatt, Jankó, akkor dühbe jöttem, mert nem láttalak a fehér sapkás falanxban. Hol maradtál, nyavalyás?

Szinte látom, mint vonogatód blazirtan a válladat és mint morgod kedvtelenül:

— Majd én! Hogy a bolondját járjam... Felöltözni Pulcsinellónak és tempóra ficzánkodni. Nem vagyok én gyerek!

Ez az, Jankó! Nem vagy gyerek és soha sem voltál igazán az. Abban a korban, mikor mi az apáink csikóival kergetőztünk és üvöltözve labdáztunk a réten: te már nők körül forgolódtál és megvarrattad az első frakkodat. Nagyuló együgyűségükben valamennyien Hunyadi Jánosokká akartunk lenni, vagy legalább is Zrínyi Miklósokká — te pedig arról álmodozol, hogy híres gavallérnak ösmerjen a világ.

Emlékszel a mi tavalyi találkozásunkra a luzerni fogadóban, a hol szüleiddel laktál? Elnevettem magamat, mikor váratlanul megláttalak a parton. Fehér gamásnit viseltél és a kabátod alól kicsillogott a félve titkolt kincsöd, a

* *) E kitűnően megírt és tanulságos cikkecskét, melyből olvasóink igen sok okulást meríthetnek, a „Budapesti Hírlap“ június 4-iki számából vettük át.

monokli. Vastag szivart szivtál és hogy gyereknek ne tartsanak, szemtelenül mustrálgattad a sétáló hölgyeket. Hol tanultad el azt a pillantást? És emlékezel az angol fiura, a ki ott lakott a szomszédságunkban? Gondolom Jacknak hívták. Egykoru volt veled, de azért gyerekes szabásu matrözruhát viselt. Ha belépett a társalgó terembe, állandó zavarban volt és ha megszólította valaki, lángvörös lett az arca. Rendesen az édes anyjával járt és minden nőre oly áhítatos, tiszta szemmel nézett, mint ha az édes anyja volna. Te sokat nevetél az ügyetlenségén, Jankó, és Jack tényleg oly otromba és kedves volt, mint a vizsla-kölyök. Ha azonban a vizre szállt, akkor órákig el tudott evezni a nehéz bárkában és a pályaudvar korlátját oly könnyen ugrotta át, mint a gumilabda. A parketten, a hol te oly földühitő biztossággal mozogtál, Jack ügyetlen volt, mint a fiatal vizsla, de künn a hegyekben, a szabad réten, erősnek, szívósnak és ruganyosnak mutatta magát, mint a párduc-kölyök. Te csak egy sportért lelkesülsz, Jankó: a lóversenyért. A kis angolnak pedig az volt a vágyai netovábbja, hogy valaha tagja lehessen az oxfordi híres nyolczasnak. Az óriások nyolczasának, a világhírű nyolczasnak!

Kissé elszomorodtam, Jankó, mikor ketőtöket egymás mellett láttalak. Ime Anglia jövője, és Magyarországa. Az egyik viruló, izmos, szüziés tekintetű, egyszerű és derék. A másik — de nem akarlak sértegetni... Az egyik, ha egykor majd ostobaságokat akar elkövetni, Nagy-Britannia zászlójával betör a burok földjére. A másik, ha ostobaságot követ el, pénzt költ, elszórja a magát vagy a másét.

Tegnap azonban, mikor az Andrásy-uton végig néztem a tornász-fiuk elvonulását, kinyitott a szemem, Jankó. Te engem felültettél. Nem ti vagytok Magyarország jövője, ti petyhüdt izmu, előkelőséget affektáló sihederek, hanem ők, a kiknek a király tapsolt. Az ő tarka sapkájuk alól az angol Jack tiszta szeme tekintett le ránk és az ő kemény karjukban britt erő duzzadozik. Ők korán megfogják érteni azt, a mit te Jankó, csak nagy későn fogsz megérteni: hogy az igazi és örök elegancia az erő és az egészség, az igazi és örök sik pedig a műveltség.

Maradtam egyébként szerető rokonomod:

Katany.

Az ifjusági tornaversenyek.

Harmadik nap.

A győzelmes színjáték módjára megismételték jun. 3-án elejétől végig az ifjuság tegnapi versenyét, a mely oly sok gyönyörűséget szerzett a királynak is. Ugyanaz a kép ragyogtatta színeit most is a kiállítás nagy versenyterén talán még a nézők serege is a tegnapi volt, mert a ki egyszer látta ezt a káprázatos képet, megnézi mindig, valahányszor csak módját ejtheti. A királyi páholy árván maradt, de mégis ugy éreztük, mintha a tegnapi ünnep fényéből ma is ott csillogot volna egy két sugár a sötét piros draperiák körül. Az ifjuságnak ez is lehetett az érzése, mert lankadatlan erővel és lágaló lelkesedéssel mérközött ma is, akár csak tegnap a király színe előtt.

A királyi pavillonhoz támaszkodó tribünön ült vendégeivel Wlasics Gyula dr. közokt. miniszter. Körülötte volt Perczel Dezső belügyminiszter, Zsilinszky Mihály államtitkár, Berzeviczy Albert, a versenybizottság elnöke, Klamarik János miniszteri tanácsos. Károlyi István gróf, Andrási Géza gróf, Szathmári György miniszteri tanácsos, Vadnay Andor főispán, Gerlóczy Károly alpolgármester, és sok notabilitás. A nézők tribünjeit is előkelő közönség lepte el.

A versenyző ifjuság megint a Károly-kaszárnya udvarán gyülekezett s onnan vonult ki vidám zeneszóval a versenyteré. Utjában lelkes érdeklődés kísérte mindvégig, kivált az Andrásy-ut mentén, a hol csoportokba verődött két oldalt a közönség s el sem mozdult a helyéből, a míg az utolsó csapatától is el nem bucsuzott gyönyörködő tekintete.

Negyedfél óra volt, a mikor a diáksereg beözönlött a versenyter kapuján s elvonult a miniszter előtt. A tornatanárok ismét oszlopokba sorakoztatták a leventéiket, mire a kétezer dalos összéb huzódott s elénekelt a tegnapi áhitattal Kölcsey Himnuszát. A miniszter és az egész közönség hajadonfövel hallgatta a szíven átnyilaló éneket, aztán megkezdődtek a szabadgyakorlatok, a melyeket ma is épp oly pompásan végzett a hatalmas diáksereg, s épp annyi gyönyörűséggel nézett a közönség is, mint tegnap.

De láttunk néhány új dolgot is. Sok mulatságot szereztek a fiatalságnak, valamint a nézőknek is a különböző játékok, a melyek közül a labdázást művelték legnagyobb kitartással az egész versenyterén elszeledt csoportok. Nagy tetszést arattak tánczaikkal, különösen a füzértánczokkal a vasbotos szarvasi diákok. Előbb a Rákóczy-indul, aztán a Hunyadi-in-

duló hangjaira tánczoltak harminczan-egyvenen egyszerre s vasbotjaikat oly ügyesen forgatták fejük fölött, mintha az egész életre nem is tanulnának egyéb mesterséget.

A kötélhuzás is érdekes produkció volt. Egy vastag kötélnek egyik végébe belekapaszkodott tizenkét modori tanítójelölt, a másikba ugyanannyi dévai diák, aztán rángatták egymást olyan erőlködéssel, hogy szinte szakadoztak bele az izmaik. A modoriak hamarab kifáradtak s átengedték a győzelmet a dévaiaknak, a kik mámoros örömmel kapták válra a csoportjuk vezetőjét s körül hordozták a versenyterén. A modoriak röstelkedve huzódtak felre, de a győztes ellenfél nem feledte el nemes magyar voltát s fölnyalabolta a vesztés csapatvezért is. Különben is minden iskola körülhordozta büszke ujjongás közt a maga győztesét, sőt a kassai gymnázisták vállukra emelték a tornatanárukat is, a ki megtanította őket a diadal szerzésre.

Körülhelül hét óráig mérköztek a versenyter különböző pontjain a szétszórt csapatok. Itt versenyt futottak, ott köteleet huztak, amott meg rudakon ugráltak impozáns magasságra. Itt-ott baj is esett, de szerencsére egyetlenegy komoly sebesültje sincs a két napos versenynek. Tizenkét diák elájult a nagy hőségben, de de valamennyit csakhamar talpra állították a mentők. Egy fővárosi gymnasista ugrás közben az orrára bukott s fölhasította az ajkát, de ez is katona dolog volt, a melyet könnyű lesz elefejtteni.

A versenyek végeztével odarendelték a győzteseket a miniszter tribünje elé s megkezdődött a díjak szétosztása. Asztalt állítottak a tribünre s köréje telepedett a miniszteren kívül a versenybizottság is: Berzeviczy Albert, Zsilinszky Mihály, Klamarik Mihály, Klamarik János, Szathmári György, Gerlóczy Károly és Kun Gyula. A nyertes tanulók félkört vontak a tribün alján s lelkesedve hallgatták Wlasics miniszter beszédét. A miniszter így szólt:

«Kedves fiatal barátim!

Nincs az az ember, a kire a legmélyebb hatást ne gyakorolta volna az a látvány mely elénk tárult, midőn láttuk itt, hogy milyen gyönyörűen milyen kitartással, teljes önfegyelmézzel végezték dicsőséges munkájukat. Most a díjak kiosztására kerülne a sor, mielőtt ezt tenném, adjunk kifejezést a legmélyebb hódolattal halánknak felséges urunk, királyunk iránt (itt a tornászfiuk kalapot lengetve, zászlót lobogtatva, szünni nem akaró tomboló éljenzésbe törtek ki), a ki nemesak a magyar ifjuságnak,

de az egész magyar nemzetnek is határtalan örömet szerzett azzal, hogy a mi tornaünnepünkön megjelent, a magyar ifjúság körében oly hosszasan időzött. Fölötte megtisztelve érzi magát a magyar tanügy minden munkása, mikor látja, hogy a mi szeretett királyunk az állam kormányzásának annyi gondja közt is időt vesz arra, hogy a magyar ifjúság nemzeti ünnepeinek fényét jelenlétével emelje. Leirhatatlan lelkesedés tölti el mindnyájunk szívét, midőn látjuk, hogy ép, erős és vidám nemzedék fogja átvenni azt a nagy munkát, mely a magyar nemzetre vár. Adja az ég, hogy önök fiatal barátaim, képesek is legyenek erre a valóban magasztos munkára; szükséges ehhez, hogy az a hatás, melylyel most önök innen távoznak, szívük mélyében gyökeret verjen. A nemzet összességének ifjúsága volt az, a mely ma bemutatta erejét. Mindnyájan, azok is, a kik nem visznek innen kitüntetést, vigyék haza magukkal otthonukba nemzeti összetartozásunk szent érzetét, terjeszszék az ország minden részében s őrizzék meg a jövőre is lelkükben azt a tudatot, hogy önök mindnyájan fiai egy államnak: a magyar államnak, az egységes magyar nemzeti államnak. (Viharos éljenzés, melybe a közönség lelkes tetszés nyilvánítása is bele vegyül.) Nem fejezhetném be méltóbban beszédemet, mint azzal, visszatérve oda, a honnan kiindultam: kiáltás velem együtt szívük egész melegével: *Éljen a király!*» (Szünni nem akaró lelkes éljenzés.)

A miniszter végső szavainak perczeig zugó visszhangja támadt. A lelkes fiatalok szabadjára eresztették szívük igaz érzését s olyan óvációt rendeztek a királynak, mintha csak ott látták volna színről-színre. A mikor elnémult az éljenzés, a versenybizottság titkára fölolvasta sorra a győztesek neveit, a kik odajáruáltak egyenkint a miniszter elé, s átvették tőle jutalmukat. A boldog fiúk reszketve nyultak a nemzeti szalagos érmek után s bár társaik közt a legügyesebb daliák, megállani is alig bírtak a hatalmas ur előtt, a ki oly szelíden és barátságosan mosolygott rájuk.

A versenybizottság hivatalos jegyzéke szerint közöljük itt a győztesek neveit:

Függészkedés kötélen. Aranyérmeket nyertek: Lenk Hugó (V. ker. kat. gymnasium), Margalits Ede (VII. áll. főgymnasium), és Ötvös József (pápai ref. főgymnasium). Ezüst érmeket nyertek: Capdebő István Arad, Polgári Dániel Debreczen, Eötvös József Pápa, Dudás Fábián Ujvidék, Arsedes Gyula Sopron, Finke János Versecz, Fuchs Ede Budapest, Szivák János Budapest, Pánczél József Déva, Csepregi Ká-

rolly Baja, Pálfi Károly Budapest, Diemár Emil Székelyudverhely, Jeszenszky Zsiga M.-Sziget, Veder Gyula Szombathely, Antal András Kecskemét, Messinger Hugó Budapest, Viese Kálmán Budapest, Magyar József Rimaszombat, Bronzérmet nyertek: Szadeczky Zoltán Budapest, Brukhental B. Belényes, Gacsély József Sárospatak, Falvay Jenő, Macsanszky László, Freiburger Lajos, Neumark Géza, Pazel József, Bikfalvy József, Dobozy Elemér, Nemezky Mirón, Horváth Boldizsár, Wroczy József, Macshke H., Pollák Ármin, Gottmann Imre, Hagedorn János, Szabó Sándor.

Futás. VII—VIII. osztály. 200 méterre. Aranyérmeket nyertek: Pertich Kálmán (szabadkai főgymn.) és Rupp Jenő (Budapest II. ker. főgymn.) Ezüst érmeket nyertek: Kielgard Konrad (Mezőtur), Schiesz Mátyás (Ujvidék), Kalatits Zsigmond (Sopron), Faller János (Budapest) Schwarcz Gyula (Hódmező-vásárhely), Pertich Kálmán (Szabadka), Aprily Ferencz (Bédapest), Kardos Márk (Budapest), Nitsch Lajos (Kassa), Minich Adám (Szeged), Huberth Artur (Szabadka), Szilágyi Béla (Budapest) Nuber Gusztáv (Ujvidék), Dián Ferencz (Kun, Félégyháza), Schlachta Adolf (Mármaros-Sziget), Rupp Jenő (Budapest), Graber József (Budapest), Véber Lajos (Déva), Szekúya Jakab (Znióvárálja). Bronzérmet nyertek: Petrics Béla, Kövér Miklós, Künstler Sándor, Rosenthal Gyula, Kubinyi Zoltán, Petrovics M., Abraham L., Braun Gyula, Sipos Zoltán, Szkalinszky Kálmán, Starukány Sándor, Oppenheimer Zsiga, Reisinger Gyula, Baldauf Gusztáv, Ürmös Sándor, Polónyi Lajos, Becsey László, Koók Antal, Osztróvszky József, Barna Domokos, Kecskeméti Gyula, Móder Géza, Zinburg N., Mandl Manó, Vergás Ferencz, Walzer Lénárd, Kettner József, Kulhanek Antal, Dronka Valér, Faerkovits P. Proszonits Nándor, Trussler Á., Vill Antal, Schwartz Ármin, Handl Károly, Márta László, Briffler Ferencz, Pataky Sándor, Cservenka Ágost, Krausz Lajos, Stimicz Lajos, Mondangol M., Gödenyi Zoltán, Strausz Gyula, Mussel Rikárd, Kolonits Béla, Veisz Mór, Szóts Albert, Péries Lázár, Galáth Gusztáv, Hubert Egon.

Futás V—VI. osztály. 150 méterre. Aranyérmeket nyertek: Oestreicher Gyula (Budapest. V. ker. főreáliskola), Riesz József (besztercebányai főgymn.) és Müller Vilmos (Budapest, V. ker. főreáliskola).

Ezüst érmeket nyertek: Feuereisen Arthur (Budapest), Vay Kázmér (Kassa) Hatvanay Jenő (Szarvas), Hudra László (Temesvár). Tóth István (Debreczen), Piller Oszkár (szabadka),

Tomsich János (Budapest), Grósz Márton (Szeged). Márton Imre (Kassa), Hevesi István (Kun-Félégyháza), Bemwina Jenő (Lőcse), Weisz Géza (Budapest), és Bartman Simon (Pancsova).

Magasugrás ruddal. Aranyérmeket nyertek: Hoffmann József (szabadkai főgymn.) Schwarcz Lajos (nagybányai áll. főgymn.) Ezüst érmeket nyertek: Simmer Lajos Szombathely, Lipsey Imre Debreczen, Lukács Gyula Temesvár, Bauer Rezső Budapest, Lasse Károly Budapest, Adler Simon Budapest, Bertin Lajos Temesvár, Piskoty Ferencz Sárospatak, Kelemen Gábor Nyiregyháza, Török Aladár Debreczen, Lauber Dezső Pécs, Martin János Budapest, Tóth Bertalan Sárospatak. Bronzérmet nyertek: Hanz Károly, Jakab István, Kustam József, Krautwurst János, Zöhler Ernő, Lukacsik János, Mousoug Gusztáv, Temesváry Lajos, Stefan Ágost, Horváth Dezső, Zsulyevits Antal, Tóth Alajos, Hellebrondt Béla, Gaiife Trifun, Költő Gyula.

Magas ugrás. Arany érmeket nyert: Molnár Mihály I. ker. állami tanítóképző. — Ezüst érmeket nyertek: Zákits Milán Szeged, Salzberger Jenő Nyiregyháza, Karász Győző Anad, Pap Gusztáv Debreczen, Horváth Lajos Pápa, Stein Árpád Budapest, Tokics Márk Versecz, Königstein Andor Budapest, Koncsék György Znióvárálja, Deák Mózes Székely-keresztur, Holz József Szabadka, Crettier Dezső Budapest, Lefkovits Jenő Nyiregyháza, Heitzinger István Budapest, Varga Pál Pápa, Varga Sándor Hódmező-Vásárhely, Karl György Budapest, Kauser Fülöp Budapest, Havel Imre Budapest, Klein Samu, Gondos Ferencz Csáktornya, Jung József Szeged. Bronzérmet nyertek: Kovács János, Batta László, Nigrini Miklós, Junger Béla, Geisz Tibor, Zsigmondi Zoltán, Hollós Béla, Turek János, Bleskó Ferencz, Schédl József, Akros István, Wagner Sándor, Kovács Barna, Halla Aurél, Ditter János, Szabó Lajos. Csorba Károly, Chalesaczky György, Rabong János, Bedekovics Lajos, Reiner Lajos, Reiner József, Witthen József, Fitzer József, Czuezor Vilmos.

Messzeugrás. V—VI. osztály. Aranyérmeket nyertek: Holló Sándor, Budapest II. ker. főreáliskola, Koczan József szombatkelyi kat. főgymn. Ezüst érmeket nyertek: Hechenseit

Gyula, Gruber Gyula, Mártonfy Béla, Zsák Zoltán, Strasser Zoltán, Ajtay Kálmán, Pénzes Demeter, Tóth István, Nagy Kálmán, Szabó Sándor, Drasik Mihály, Kaizler Ferencz, Kocsár József, Wunsch Rezső, Sturmer Ármin, Fischer Béla, Szaflárszky Lajos, és Wágner Géza. Bronzérmet nyertek: Radonics Vazul, Tray Géza, Hegedüs István, Piti Lajos, Hajdu Béla, Knopf Aladár, Wachtler Tivadar, Típsi Bertalan, Zsengeller István, Mitz Péter, Tomcsányi Pál, Vitéz Lajos, Gerenday László, Hedry Béla, Szimics Ágoston, Hantke Emil, Steinwalter Henrik, Jakobi Károly, Hess János és Hoffman Emil.

Súlydobás. Aranyérmeket nyertek: Czimkóczky János (iglói ág. főgymn.), Fromayer István (körmöczbányai főreál), Makk Géza (bajai kir. áll. tanítóképző). Ezüstérmeket nyertek: Timina Zoltán (Szeged), Csökön Ferencz (Nagy Károly) Fábán Jenő (Szombathely), Mozer Gyula (Késmárk), Flechto Jenő (Nagyszombat), Priváry István (Szeged), Gyepesi Ferencz (Székely-Udvarhely), Szögyi Dénes (Budapest V. ker. főgymn.) Palka Pál (Szarvas), Haidecker Béla (Szabadka), Zobai Ferencz (Temesvár), Mihály Gyula, (Sárospatak), Körös Imre (Csáktornya), Winkler Mihály (Szeged.)

Bronzérmet nyertek: Porteleki Sándor, Reiszmann László, Malagurszky Fábán, Patkós József, Nagy Dénes, Árgay Ferenc, Juhász Jenő, Kasprák Ede, Kopper István, Lilits Milutin, Jákó János, Szentimrei Nándor, Nagy Miklós, Majdászky István, Merczel József, Fekete Károly és Kulcsár László.

A díjak szétosztása után az oszlopokba állított diákság elénekelt a Himnust, aztán tomboló lelkesedéssel éltette a minisztert, a ki boldogan integetett a czilinderével.

A mikor lezajlott a hálának ez a tüntetése is a csapatok elvonultak a miniszter előtt s visszatértek a városba. Előbb azonban kihirdették a versenyrendezők tribünjéről, hogy pénteken reggel 7 órakor ott legyenek valamennyien a Károly-kaszárnya udvarán, a honnan Budára vonulnak, kísérni és őrizni a szent koronát.

Ezzel az országos tornaverseny a székes fővárosban véget ért.

(Vége.)

A pályamunka.

— Elbeszélés. A «Tanulók Lapja» számára. —

— Ohó csak ezt nem tudtam, hogy valóságos önképzőkörrel van dolgom. No, ne remegjetelek nem nagy bünt követetek el. Hanem Kis Pali kár volt megvernetek. Ő nem árult semmit sem, habár ő általa tudtam meg mindent. Ma délután vettem észre, hogy Kis Pali a folyosó párkányán egy csomó szétterített papirosból olvas. Arra menvén, oda pillantottam s észrevettem, hogy vers van előtte. Megszólítottam, erre megrezzent s hirtelen el akarta rejteni a papirost. Persze én elvettem tőle, de az eredetéről egy szót sem tudtam kicsikarni belőle. Hazamenet ismét találkoztam Palival, a mint sirástól kivörösödött szemekkel jött velem szembe. Kérdém, miért sir, nem mondta, kérdém, honnan jön, — nem mondta. Sejtettem, hogy itt valami különösnek kellett történni, azért megparancsoltam, hogy vezessen oda, a hol megbántották. Erre elvezetett ide, de más-különb en ártatlan az egész dologban. — Hanem most hallgassatok jól ide! Világos előttem az egész dolog. Ti utánozni akarván a nagyokat, önképzőkört alakítottatok s a mint veszem észre, pályadíjat tüztetek ki. Tehát tagsági díjat is szedtetek. Hol van és ki a pénztárnoktok?

— Kulcsár Ferencz, de elment haza.

— Jól van, találkoztam veled, de hát a pénzt is magával vitte?

Kinos csend állott be egy pár pillanatra, végre Varga Lojzi bátorságot vevén, kimondta:

— Nem! itt hagyta.

— De hát hol a pénz, ha itt maradt?

Nem felelt senki.

— Rögtön adjátok elő!

A hős sereg rezegett, mint a nyárfalevél.

Végre lőn a zsebekben nagy kotorászás, s lassanként előkandikáltak a fényes fillérek.

— Úgy — szólt a tanár ur nevetve, — tudom már a dolgot. Összevesztetek a pénzen s azért csaptatok oly szörnyű lármát. Elő csak a pénzzel!

Szégyenpirulva rakosgatták le a legények a tanár ur elé a pénzt. Bizony a ki jól megszédé magát a küzdelemben, annak hosszura nyult most az orrocskája.

Kételkedett a tanár ur is a legényeken, ha vajjon kiteszi-e miedegyik a nála levő pénzt.

— Mennyi pénztetek is volt?

— Három forint, három forint!

— No mind meglegyen a pénz!!

Ennek meg lett a hatása.

Egész halom pénz feküdt már a tanár ur előtt.

Rá került a sor az olvasásra.

Félénk pillantásokat vetettek oda a fiuk. Mind-egyik gyanakodott a másikra.

Megkönnyebülten lélekzettek föl, mikor a tanár ur kijelenté, hogy az összeg megvan, — sőt 11 krral több. Ekkor egymásra nézet a sok gyerek.

— Ki adott többet, — kérdé szigorú hangon a tanár ur. Semmi válasz.

— Még egyszer kérdem, ki adott többet, feleljetek!

— É . . . én . . . volt a halk válasz

Mindenki arra felé nézett, — Kis Pali felé, ki szemlesütve állott meg a tanár ur előtt.

— Hiszen te itt sem voltál gyermekén — mondá tanár ur jóakaró hangon, — minek osztogatod hát a pénzeckéted hiába? Mennyit is csusztattál az asztalra?

— 11 krajczárt, felelt habozó hangon, elvörösödve Kis Pali.

— Nem! gyermekem, nem mondtál igazat, látom a szemedből. Te többet adtál. Mennyi pénzed volt?

— 16 krajczárom.

— Mind oda adtad?

— Igen.

Meg kellett volna előbb mondanod. Becsülek, a miért társaidat megakartad menteni a szégyentől s oda adtad minden pénzed, de viszont nem lett volna szabad kételkedned, társaid becsületességében. Még egy kis hazugságot is vállaltál magadra, hogy csak 11 krajczárt vallottál be először. De fiam te nem tudsz hazudni, hogy képeden meg ne lássék. Az igazság napfényre jött, őt krajczár még hiányzik, mert 3 frt 11 krból levonva 16 krt csak 2 frt 95 kr marad. Hol az 5 krajczár? Adjátok elő!

Senki sem mozdult, mindenki arcán rémület vett erőt.

— Nincs senkinél? ismétlé a tanár ur.

— Nincs, nincs, nincs!

— Jól van elhiszem, bizonyosan elszoródott, keressétek! A fiuk nagy szorongással indultak neki a keresésnek.

— Itt van, itt van! — kiáltott most Kis Pali.

Mindenki örvendve fordult oda.

Ott csillogott a 10 filléres az ágyon, egy kalap karimáján.

— Hogy jött az oda? — kérdé a tanár ur. — Nem valamelyikötök csempészte oda? Mondja meg az illető bátran, megbocsájtok neki.

Nem felelt senki.